

Kulturhistorisk egendom – före, under och efter en brand

3 maj 2016

Varje år sker flera bränder i kulturhistoriska byggnader. Kulturhistoriska värden går bokstavligen upp i rök. Är det rimligt att oersättliga värden ska få brinna upp?

Vad ställer man för krav på brandskyddet i dessa byggnader? Hur agerar räddningstjänst, Försäkringsbranschens Restvärderäddning och kulturvårdssektorn före, under och efter en brand i ett museum, byggnadsminne eller tätbebyggd trähusbebyggelse? Det är några frågor som kommer att tas upp under seminariet "Kulturhistorisk egendom – före, under och efter en brand".

Seminariet är tänkt att ge möjlighet till samverkan mellan kulturarvssektorn och räddningstjänst kring frågor som rör skydd av kulturhistoriskt värdefull egendom. Målsättningen är att vi tillsammans ska kunna höja brandskyddet för kulturarvet.

Var: Historiska museet, Stockholm

När: 3 maj kl. 09.00-16.30

Välkommen på ett spännande seminarium om brandskydd!

Brandskyddsföreningen, Riksantikvarieämbetet,
Historiska museet och Storstockholms brandförsvaret

Program Kulturhistorisk egendom

Moderator fm Cecilia Uneram

- 09.00 Kaffe och registrering
- 09.30 **Välkomna**
Brandskyddsföreningen, Riksantikvarieämbetet, Historiska, Storstockholms brandförsvaret (programgruppen)
- 09.40 **Katastrofberedskap för kulturarv - erfarenheter och reflexioner**
Erika Hedhammar och Lisa Nilsen från Riksantikvarieämbetet blickar några år bakåt i tiden och ser på framgångsfaktorer och fortsatta utmaningar.
- 10.00 **Vilka krav ställer vi på brandskyddet från olika myndigheter och organisationer**
Korta inlägg från olika myndigheter och organisationer.
Riksantikvarieämbetet - Erika Hedhammar
MSB- Per Karlsson
Kammarkollegiet – Ulf Strandberg
Statens fastighetsverk – Mickael Andersson
Brandskyddsföreningen – Cecilia Uneram
- 10.35 **Räddningstjänstens insatser vid brand i kulturbyggnader- behov av insatsstöd och samverkan**
Räddningstjänsten har behov av insatsplanering (Ritningar, information, orientering, kontakter m.m.) Objektsägarens "viktighetsprioritering" är nödvändig vid insats". Max Tollqvist, Storstockholms brandförsvaret(SSBF).
- 11.00 **Arbete med förebyggande brandskydd och planer för restvärderäddning**
Förebyggande brandskydd i museiverksamhet. Hur arbetar vi i praktiken för att förebygga så att små incidenter inte blir stora katastrofer? SHMM och Skansen berättar om erfarenheter och möjligheter. Stefan Anderberg, Statens historiska museer, Linnea Nilsson, Skansen
- 11.30 **Brandskyddstekniska utmaningar vid drift och ombyggnad**
Särskilt vid ombyggnad, men även under drift uppstår i kulturbyggnader ofta frågor om kloka brandskyddslösningar. Det kan bl.a. handla om hur många personer man får ta in, frångänglighet, hur man antikvariskt kan uppgradera brandmotstånd. Utgående från omfattande ombyggnader av Nationalmuseum, Östermalms salu hall och Asplunds stadsbibliotek samt utvärdering av brandskyddet i Skokloster slott kommer Staffan Bengtson, Brandskyddslaget, berätta om detta."
- 12.00 Lunch

Program Kulturhistorisk egendom

Moderator em Erika Hedhammar

13.00 **Historic Englands arbete med övningar**

Steve Emery is the National Fire Advisor for Historic England and he advises on managing fire safety and writing emergency plans for all types of heritage buildings. He has been running regular salvage courses at fire service facilities since 2009 and has trained over 700 people in salvage techniques and working with the emergency services.

14.00 **Branden i Cicelören i gamla Eksjö – släckningsarbetet, restvärderäddningen och efterarbetet**

Den 16 augusti 2015 kl: 06.00 startar en brand i en lägenhet på andra våningen i Eksjö. Huset är beläget mitt i gamla Eksjö stad, som består av enbart gamla trähus med smala gränder. Branden sprider sig från startlägenheten och går vidare upp på vinden och sedan står hela byggnaden i lågor. Räddningsinsatsen blir massiv med insatta styrkor från 21 brandstationer ca 130 brandmän. Stora delar av staden spärrades av och ungefär 200 personer evakuerades. Räddningschef och Restvärdeledare Micael Carlsson på Räddningstjänsten i Eksjö och Försäkringsbranschens Restvärderäddning redogör för det förebyggande åtgärderna med insatsplaner och vilken effekt de hade på räddningstjänstinsatsen, vilka kontakter som togs samt restvärderäddningsarbetet och vilken hänsyn som togs till byggnadsminnet.

14.45 Kaffe

15.15 **Anlagd brand i Ljusdal – arbetet under insatsen och restvärderäddningsarbetets komplexitet**

Vi får lyssna till Restvärdeledare Håkan Andersson från Försäkringsbranschens Restvärderäddning som föredrar hur restvärderäddningsarbetet gick till efter den anlagda branden i Ljusdals Kommunförvaltning den 29 september 2015. Restvärderäddningsarbetet var komplext, då brandplatsen var en brottsplats och det fanns stora mängder konst och antika böcker samt arkiv i byggnaden. Vi får även lyssna till Anna Catellani, chefskonservator och en av Försäkringsbranschens Restvärderäddnings expertiser som snabbt kopplades in. Anna arbetade med de många och svåra skadorna efter branden och föreläser om sitt arbete med skadebesiktning, samarbetet med restvärdeledaren och saneringsbolaget. Alla konstföremål, skulpturer, grafiska blad och målningar tillhörande Ljusdals kulturarv var täckta av ett tjockt lager sot. Sanering och restaureringsarbetet har pågått sedan dess och fortskrider väl.

16.00 Summering. Vad har vi lärt oss under dagen? Hur går vi vidare med detta arbete?
Marie Hansson, Försäkringsbranschens Restvärderäddning och Erika Hedhammar, Riksantikvarieämbetet

16.30 Seminariet avslutas